

19. 11. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové povinnosti podnikatelů dle zákona o hospodaření s energií

Dne 3. 9. 2014 předložila vláda ČR Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR ke schválení návrh novely zákona č. [406/2000](#) Sb., o hospodaření s energií (dále jen „Zákon“), kterou by mělo dojít k částečné implementaci Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. 10. 2012, o energetické účinnosti (dále jen „Směrnice“).

Okruh dotčených subjektů a cíle legislativních změn

Cílem Směrnice, a potažmo tedy i cílem Zákona, je podle Ministerstva průmyslu a obchodu zvyšování energetické účinnosti v České republice a současně podpora energetických úspor, přičemž adresátem změn a nově zavedených povinností jsou především velcí podnikatelé, kteří nespadají do definice kategorie malých a středních podniků[1].

Nutno podotknout, že návrh novely Zákona přichází poněkud opožděně, neboť Směrnice měla stanovené nejpozdější datum implementace k polovině roku 2014, kdy byla taktéž plánována v legislativním plánu vlády, nicméně bez úspěchu. Nadto již bylo s Českou republikou zahájeno řízení pro porušení Smlouvy o fungování EU pro nesprávnou implementaci dvou „starších“ směrnic upravujících stejnou oblast (in concreto 2006/32/ES a 2010/31/EU). Návrh novely Zákona je pak aktuálně projednáván v rámci hospodářského výboru Poslanecké sněmovny, přičemž po projednání bude následovat 2. čtení v Poslanecké sněmovně a přijetí novely Zákona tak nelze očekávat dříve nežli na začátku roku 2015.

Předložená novela upravuje zejména oblasti energetického auditu, energetického posudku, hospodárného užívání energie ústředními institucemi a energetické služby a současně různým subjektům ukládá nové povinnosti. Novela významně ovlivní velké podniky, neboť v případě plného schválení návrhu se zejména povinnost zpracovat energetický audit dotkne zhruba 2.150 subjektů, přičemž inkriminovaná zákonná povinnost s sebou přináší též nutné náklady na vypracování auditu, které se u náročných či svou strukturou složitých provozů mohou vyšplhat řádově do statisíců korun. Na druhou stranu mají energetické audity vést k úsporám v oblasti spotřeby energií a tím i ke snížení provozních nákladů podniků (dle názoru legislativce až o ¼ každý rok).

Povinnosti vyplývající z legislativních změn a dopad na podnikatelské subjekty

Níže je uveden výčet stěžejních povinností, které pro podnikatelské subjekty z novely Zákona plynou, přičemž podotýkám, že některé povinnosti byly legislativně zakotveny již dříve a návrhem dochází pouze k jejich konkretizaci či „zostření“[2]:

1) Povinná součinnost subjektů podnikajících v energetických odvětvích

Podnikatelské subjekty vlastníci energetické zařízení či držitelé licence na podnikání v energetických odvětvích budou mít ve smyslu ust. § 3 odst. 5 a ust. § 4 odst. 8 Zákona povinnost k součinnosti, která bude poskytována zpracovateli státní energetické koncepce a zpracovateli územní energetické koncepce. Tyto koncepce jsou tvořeny strategickými dokumenty se stanovenými cíli státu/územního celku pro oblast nakládání s energií, energetické bezpečnosti apod. a bývají vypracovány na období 25 let. Povinný subjekt je na základě výzvy povinen bezplatně a v nezbytném rozsahu poskytnout dotčenému zpracovateli energetické koncepce podklady pro zpracování a vyhodnocení koncepce.

Uvedená povinnost k součinnosti modifikuje a doplňuje stávající nařízení vlády a vychází z poznatků z aplikační praxe, kdy pro řadu v současné době navržených ukazatelů reálně nejsou k dispozici věrohodná data, což znemožňuje efektivní naplnění ustanovení nařízení vlády. Zpracovatel energetické koncepce tak získává nástroj usnadňující plánování v oblasti nakládání s energií jak na krajské, tak i na celostátní úrovni.

2) Zpracování energetického auditu

Povinnost vypracování energetického auditu stanovuje již současné znění Zákona, a to včetně náležitostí auditu a výjimek z povinnosti jej zpracovat. Implementovaná Směrnice požaduje podporu zpracování auditů u malých a středních podniků, jež je prováděna formou veřejné podpory různých programů.

Zásadní je však již shora naznačená opakovaná povinnost velkých podniků, tedy podniků, které nespádají do kategorie malých a středních podniků, zpracovat energetický audit každé 4 roky, či ve svém podniku zavést jeden ze systému hospodaření podle ČSN EN ISO 50001 - Systém managementu hospodaření s energií nebo Systému environmentálního řízení podle ČSN EN ISO 14001.

Pro úplnost dodávám, že povinnost zákonodárce vtělil do ust. § 9 odst. 2 Zákona a taktéž připustil možnost zpracování energetického auditu vnitropodnikovými odborníky (obecně platí povinnost zpracování auditu registrovanými tzv. energetickými specialisty).

3) Vyhotovení energetického posudku

Energetický posudek byl do Zákona zaveden již směrnicí o energetické náročnosti budov. Jde de facto o účelově a úzce zaměřený energetický audit s menšími nároky na zpracování a tedy i s tím spojenými výdaji za jeho pořízení.

Ve smyslu novely Zákona by měla být zavedena taková analýza v případě nové výstavby či podstatné rekonstrukce, již se rozumí změna dokončené stavby, jejíž předpokládané náklady by přesáhly 50 % investičních nákladů na novou srovnatelnou stavbu, pro průmyslové provozy, soustavy zásobování teplem a tepelné elektrárny vždy nad 20 MW tepelného příkonu tak, jak to ukládá evropská legislativa, tj. analýza nákladů a přínosů zejména za účelem zjištění potenciálu možnosti využívání odpadního tepla z provozů nad zmíněných 20 MW celkového tepelného příkonu provozu ve vzdálenosti do 1000 resp. 500 m od zdroje tepelné energie.[3]

Posudek se musí vypořádat s technickou, ekonomickou a ekologickou proveditelností alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy se zdrojem energie s instalovaným tepelným výkonem vyšším než 200 kW. Současně dochází ke změně v podobě zavedení výjimky z této povinnosti, a to pro alternativní systémy dodávek energie nebo při přechodu z alternativního systému dodávek energie na jiný než alternativní systém dodávek energie.

Závěr

Návrh novely Zákona zahrnuje také další dílčí povinnosti, ty se však vztahují na subjekty podnikající v energetickém průmyslu a „běžného“ podnikatele či průmyslového podniku se zásadně nedotýkají. Podnikatelé naopak mohou využívat možnosti podpory svého podnikání zapojením se do dotačních programů, jež by měly být nabytím účinnosti novely Zákona nadále rozšiřovány.

Podnikatelé by tedy měli věnovat zvýšenou pozornost probíhajícímu legislativnímu procesu a v rámci vnitropodnikového řízení by mělo dojít k nastavení odpovídajících mechanismů, které budou vhodně reflektovat zákonné povinnosti v oblasti hospodaření s energiemi.

Jan Janoušek,
právní asistent

Jan Vozár,
advokátní koncipient

[Švehlík & Mikuláš advokáti s. r. o.](#)

Purkyňova 2
110 00 Praha 1

Tel.: +420 211 222 244

e-mail: jan.janousek@samak.cz

e-mail: jan.vozar@samak.cz

[1] Ve smyslu Doporučení 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 se drobným, malým a středním podnikatelem rozumí podnikatel zaměstnávající méně než 250 zaměstnanců a jeho aktiva/majetek/obrat či příjem (v závislosti na účetnictví podnikatele) nepřesahuje korunový ekvivalent částky 43 mil., resp. 50 mil. EUR.

[2] Níže uvedený výklad se netýká kupříkladu povinností stanovených zákonem č. [165/2012](#) Sb. s účinností k 1. 1. 2015.

[3] V současnosti jsou posudky využívány k posouzení proveditelnosti projektů snižování energetické náročnosti budov, apod.

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)